Tit - comentarii biblice

In epistola catre Tit insa, apostolul spune clar ca il lasase pe Tit in Creta pentru ca sa puna in randuiala lucrurile care mai ramasesera de reglementat si ca sa puna batrani in fiecare cetate. Si, desi apostolul intrevedea o multime de pericole, mai mult sau mai putin asemanatoare celor pe care le vedem mentionate in epistola catre Timotei, el a abordat subiectul cu o liniste care arata ca duhul lui nu era preocupat de acele pericole in acelasi mod si ca Duhul Sfant il putea face sa se ocupe de mersul normal al Adunarii. Si aceasta face ca epistola catre Tit sa fie mult mai simpla, subiectul ei fiind umblarea crestinilor pentru a mentine ordinea in relatiile lor unii cu altii si principiile de baza pe care se intemeiaza aceasta umblare. Nu ni se prezinta pe larg starea Adunarii, ci adevarurile care decurg din revelatia crestina si sunt caracteristice acestei revelatii sunt prezentate mai pe larg decat in epistolele catre Timotei. Pe de alta parte, profetiile cu privire la viitorul crestinatatii si desfasurarea caderii ei, care urma sa aiba loc, nu sunt repetate aici. Constatand intr-un mod remarcabil aceste adevaruri sigure ale crestinismului, tonul acestei epistole este mult mai calm.

Toate aceste trei epistole vorbesc intr-un mod special de promisiunea vietii, care este marca distinctiva pentru crestinism si revelatia lui Dumnezeu (ca Tata) in Hristos, deosebind crestinismul de iudaism.

Dar aici, chiar de la primele cuvinte, ne sunt puse inainte marile principii ale crestinismului. Credinta celor alesi, adevarul care este potrivit cu evlavia, promisiunea vietii eterne de dinainte de secole si manifestarea cuvantului lui Dumnezeu in predicare constituie introducerea pentru aceasta epistola. Ca si in epistolele catre Timotei, la numele lui Dumnezeu este adaugat titlul de Mantuitor, ca si la numele lui Hristos.

Aceasta introducere nu este lipsita de importanta, ci ceea ce cuprinde ea este pus de apostol inaintea lui Tit ca fiind caracteristici ale apostolatului lui si ca subiect special al slujbei lui. Acea slujba nu era o dezvoltare a iudaismului, ci descoperirea unei vieti si a unei promisiuni a vietii, care existau dinaintea secolelor (si anume existau in Hristos, obiectul planurilor divine). De asemenea, credinta este nu in marturisirea iudeilor, ci in cei alesi, adusi prin har la cunostinta adevarului. Adevarata credinta crestina este credinta celor alesi, adevar important care caracterizeaza credinta in lume. Se poate ca altii sa adopte aceasta credinta ca sistem, dar credinta in sine este a alesilor. Intre iudei nu era asa, ci marturisirea publica a invataturii lor si increderea lor in promisiunile lui Dumnezeu tinea in totul de om, care era israelit prin nastere. Unii care nu sunt alesi pot sa pretinda a avea credinta crestina, dar aceasta credinta este “credinta alesilor”: asa este ea prin natura ei, pe care firea omeneasca nu o poate primi si nici nu o poate concepe. Este o piatra de poticnire pentru firea omeneasca, care simte in aceasta credinta o relatie cu Dumnezeu, care pentru ea este de neconceput, de nesuportat si pe care o considera ca fiind o ingamfare. Pentru cel ales, aceasta relatie este bucuria sufletului sau, lumina inteligentei lui si lucrul pe care se bizuie inima lui. Credinta il pune intr-o relatie cu Dumnezeu care este tot ceea ce poate dori inima celui ales, relatie care depinde in totalitate numai de Dumnezeu, si aceasta este si ceea ce doreste cel credincios. Este o relatie personala cu Dumnezeu insusi. Si de aceea este credinta alesilor lui Dumnezeu, si, in consecinta, este pentru toti cei dintre natiuni la fel de bine ca si pentru iudei. Aceasta credinta a alesilor lui Dumnezeu are un caracter intim, in relatie cu Dumnezeu insusi: ea se intemeiaza pe El, cunoaste secretul planului sau din eternitate si al iubirii care i-a facut pe acesti alesi sa fie obiectul planurilor divine. Dar mai este inca o caracteristica a acestei credinte, si anume marturisirea inaintea oamenilor. Este adevarul descoperit, prin care Dumnezeu se face cunoscut si cere ca duhul omului sa i se supuna si inima omului sa i se inchine. Acest adevar pune sufletul intr-o relatie adevarata cu Dumnezeu. Acesta este adevarul potrivit evlaviei.

Marturisirea adevarului este deci o caracteristica importanta a crestinismului si a crestinului. Crestinul are in inima credinta alesilor, credinta personala in Dumnezeu si in secretul iubirii Sale, apoi marturisirea adevarului.

Speranta acestei credinte nu este in bunuri pamantesti, nici intr-o multime de urmasi, nici in binecuvantarea pamanteasca a unui popor recunoscut de Dumnezeu ca al sau, ci este viata eterna promisa de Dumnezeu in Hristos inainte de timp, o viata care este inafara lumii, care nu se incadreaza nici in guvernarea divina a lumii cu manifestarea caracterului Domnului in aceasta guvernare.

Este viata eterna, care este in relatie cu Dumnezeu Insusi, avandu-si sursa in El, venind de la El, si aratata in Hristos, viata care era in planul harului Sau dinainte ca sa fi existat lumea in care cel dintai om a fost introdus pe temeiul responsabilitatii[1], aceasta lume fiind domeniul in care se manifesta guvernarea lui Dumnezeu, ceea ce este net diferit de comuniunea unei vieti prin care omul este partas firii lui Dumnezeu si reflecta aceasta fire. Aceasta este speranta Evangheliei (pentru ca aici nu este vorba despre Adunare), secretul celor alesi, cu privire la care ne da siguranta adevarul descoperit.

Expresia “promisa mai inainte de timpurile veacurilor” este deosebit de importanta, prin aceasta aratandu-se care erau gandurile lui Dumnezeu inainte ca sa fi existat acest mediu schimbator si amestecat, aceasta scena care prezinta consecintele slabiciunii si pacatului fapturii dar si rabdarea lui Dumnezeu si caile Lui in har si in guvernare. Viata eterna este in relatie cu firea lui Dumnezeu, care nu se schimba, cu planuri care sunt neschimbate ca si firea Lui si promisiuni pe care nu se poate ca El sa nu le implineasca. Partea noastra la viata exista dinainte de intemeierea lumii, nu numai in persoana Fiului, ci si in promisiunile facute Fiului ca partea noastra in El. Aceasta viata si partea pe care noi o vom avea in ea era subiectul conversatiei dintre Tatal si Fiul, pentru care noi eram obiectul, depozitarul[2] vietii fiind Fiul. Ni s-a dat astfel o minunata cunostinta despre comunicarile ceresti al caror obiect era Fiul, ca noi sa intelegem ce parte avem in gandurile lui Dumnezeu, noi fiind in Hristos obiectul acestor ganduri chiar inainte de veacuri.

Prin acest pasaj noi intelegem mai clar ce este Cuvantul: este comunicare in timp a gandurilor lui Dumnezeu in Hristos. Cuvantul il gaseste pe om sub puterea pacatului, ii da revelatia pacii si a eliberarii si ii arata cum poate avea parte de roadele gandurilor lui Dumnezeu. Iar aceste ganduri nu sunt altceva decat planul, scopul etern al harului in Hristos, de a ne da viata eterna in Hristos, acea viata care exista cu Dumnezeu dinaintea timpului. Cuvantul este predicat si prezentat adica sunt revelate gandurile lui Dumnezeu in Hristos. Ori, aceste ganduri ne dau viata eterna in Hristos, promisiunea fiind facuta inainte de secole. Cei alesi, prin credinta, stiu aceasta si au viata insasi. Ei au marturia in ei insisi, dar Cuvantul este descoperirea publica pe care se intemeiaza credinta si care are autoritate universala asupra constiintei oamenilor, fie ca ei il primesc sau nu. Intocmai ca in 2 Timotei 1.9-10, Cuvantul este prezentat ca fiind mantuirea care s-a aratat.

Vom remarca aici cum “credinta” este prezentata ca fiind credinta personala intr-un adevar cunoscut, pe care o pot avea numai cei alesi, care detin adevarul asa cum i-a invatat Dumnezeu. Expresia “credinta” poate fi folosita si pentru Cuvantul adresat crestinismului ca sistem, in contrast cu iudaismul, dar aici credinta este secretul lui Dumnezeu, in contrast cu o lege promulgata pentru un popor care se deosebeste prin

aspecte exterioare vazute. Aceasta promisiune care dateaza dinainte de secole si care este suverana in aplicarea ei i-a fost in mod special incredintata lui Pavel ca s-o vesteasca prin predicile sale (v. 3).

Evanghelia incredintata lui Petru este mai mult proclamatia implinirii promisiunilor facute parintilor, pe care si Pavel le recunoaste, insotita de fapte evanghelice care confirma aceste promisiuni si le dezvolta prin puterea lui Dumnezeu manifestata in invierea lui Isus, martor al puterii acestei vieti. Ioan prezinta mai mult viata in persoana lui Hristos, care ne este apoi transmisa noua, si ne prezinta caracteristicile acestei vieti.

Vom vedea ca apostolul nu este la fel de intim cu Tit cum este cu Timotei, Pavel nedeschizandu-si inima fata de Tit cum a facut-o fata de Timotei. Tit era un slujitor preaiubit si credincios lui Dumnezeu, si el copil in credinta al apostolului, dar Pavel nu-si deschide inaintea lui inima in acelasi mod, necomunicandu-i plangerile lui, nici nelinistile, nerevarsandu-si inima cum a facut fata de Timotei. Cand cineva ii spune altei persoane ceea ce il raneste si ceea ceil nelinisteste in lucrarea in care este angajat, aceasta este o dovada de incredere. Nu numai de incredere cu privire la lucrare ci si incredere fata de acea persoana, inaintea careia isi permite sa vorbeasca fara rezerve despre sine, despre ceea ce simte, despre tot. Ceea ce apostolul face cu Timotei este un tablou pe care Duhul Sfant a dorit sa ni-l prezinte. In ceea ce ii transmitea lui Timotei, apostolul era in primul rand preocupat de invatatura. Prin invatatura cauta Vrajmasul sa se strecoare pentru a distruge Adunarea, iar in acele epistole supraveghetorii apar in gandurile lui Pavel ca instrumente, pe cand aici apostolii sunt in prim-plan. Apostolul il lasase pe Tit in Creta pentru ca sa puna in randuiala lucrurile care mai ramasesera de reglementat si ca sa puna batrani in fiecare cetate, care sa tina ceea ce le poruncise deja. Aici nu este vorba despre dorinta pe care cineva putea s-o aiba de a deveni supraveghetor, nici nu este descris caracterul pe care trebuie sa-l aiba cel care are aceasta slujba, ci este vorba de a pune batrani, lucrare pentru care Tit fusese primise autoritate din partea apostolului. Calitatile pe care trebuia sa le aiba supraveghetorul sunt transmise pentru ca el sa poata decide, potrivit cu intelepciunea apostolica, astfel incat, pe de-o parte, el primise autoritate din partea apostolului ca sa-i puna, iar pe de alta parte calitatile sunt prezentate era instruit cu privire la calitatile necesare. Autoritatea si intelepciunea apostolica impreuna il faceau pe Tit capabil sa indeplineasca aceasta lucrare importanta.

Vedem de asemenea ca acest delegat apostolic era autorizat ca sa puna in ordine ceea ce era necesar pentru binele adunarilor din Creta. Aceste adunari, care fusesera deja formate, nu aveau indrumari intr-o multime de chestiuni de detaliu legate de umblarea lor, asa ca aveau nevoie de ingrijiri apostolice pentru a primi acele indrumari, ca si pentru stabilirea de lucratori in acele adunari. Apostolul i-a incredintat aceasta sarcina lui Tit, a carui fidelitate fusese aprobata si care aici primeste autoritate din partea apostolului, astfel incat oricine l-ar fi respins pe Tit l-ar fi respins pe apostol, si, in consecinta, pe Domnul care l-a trimis. Acesta este un fapt solemn: autoritatea in Adunarea lui Dumnezeu care vine de la Dumnezeu Insusi. Aceasta autoritate se poate exercita ca influenta prin daruri de la Dumnezeu, dar si prin lucratori avand functii atunci cand Dumnezeu i-a pus pe acestia prin instrumente pe care le-a ales si le-a trimis in acest scop.

Nu are rost sa cercetam aici in detaliu calitatile care sunt necesare pentru a indeplini intr-un mod potrivit slujba de supraveghetor, care sunt de fapt aceleasi ca in epistola catre Timotei. Este vorba de calitati, nu de daruri – calitati exterioare, morale si de conjunctura, care demonstreaza aptitudinea unuia de a-si asuma supravegherea altora. Putem fi uimiti de faptul ca absenta unor greseli grave se gaseste pe lista acestor calitati, dar adunarile erau mult mai nestiutoare decat am gandi noi azi, persoanele din adunari fiind de curand iesite din medii cu obiceiuri din cele mai rele. In consecinta era necesar ca ei sa fi avut anterior un comportament care sa impuna respect, si, prin aceasta, sa le dea autoritate morala in exercitarea ingrijirilor ce tin de supraveghere. Cei care aveau aceasta slujba trebuiau sa aiba capacitatea de a-i reduce la tacere pe cei care contraziceau, pentru ca se gaseau asemenea oameni, mai ales printre iudei, care erau mereu activi cand era sa se opuna adevarului si erau vicleni pentru a perverti sufletele.

Caracterul cretanilor prezenta alte dificultati si cerea exercitarea unei autoritati care sa preintampine, in conditiile in care iudaismul se amesteca la ei cu caracteristicile lor nationale. Trebuia fermitate si autoritate pentru ca acei credinciosi crestini din Creta sa ramana in sfintenie in credinta.

In rest, este vorba tot de randuieli si traditii, de acele interdictii introduse in Adunarea lui Dumnezeu, care provoaca la gelozie pe cei care se opun harului prin inaltarea omului. Unii spuneau ca un lucru nu este curat sau ca alt lucru este interzis printr-o porunca, dar Dumnezeu doreste inima omului. Toate lucrurile sunt curate pentru cei care sunt curati, dar cel a carui inima este intinata nu are nevoie sa caute inafara lui insusi pentru a gasi ceva necurat, dar ii este comod sa gaseasca ceva necurat afara pentru ca, prin aceasta, sa uite de necuratia lui. Gandurile si constiinta sunt deja corupte. Ei spun ca il cunosc pe Dumnezeu, dar Il neaga prin faptele lor si sunt nefolositori si dezaprobati, incapabili de vreo lucrare buna.

Tit trebuia nu numai sa puna alte persoane care sa supravegheze umblarea celor credinciosi, ci, pentru ca primise autoritate, trebuia ca el insusi sa vegheze asupra ordinii morale in umblarea crestinilor. El era insarcinat (asa cum se poate vedea in toate cele trei epistole) sa vegheze ca fiecare sa umble intr-un potrivit pentru pozitia lui, in acord cu principiile morale si relatiile recunoscute de Dumnezeu – aspect important, care ii pune la adapost de atacurile lui Satan si pune la adapost Adunarea de confuzie. Adevarata libertate domneste in Adunare, iar ordinea morala este garantia acestei libertati, iar pentru a-L dezonora pe Domnul sau pentru a distruge o marturie si a provoca dezordine dand astfel ocazie lumii sa huleasca, Vrajmasul nu gaseste ocazii mai bune decat uitarea harului si a ordinii sfinte de catre crestini. Sa nu ne inselam! Daca aceste lucruri potrivite nu sunt respectate (si ele sunt frumoase si valoroase), libertatea (si ea este frumoasa si scumpa, necunoscuta lumii care nu stie ce este harul) si excelenta libertatii crestine fac loc dezordinii care Il dezonoreaza pe Domnul si aduce confuzie morala in toate. Deseori, cand s-a vazut ca slabiciunea omului a facut loc dezordinii acolo unde domnea libertatea crestina, in loc sa se caute remediul cel adevarat, a fost desfiintata libertatea si, prin forta, a fost interzisa lucrarea Duhului Sfant, pentru ca, acolo unde este Duhul este libertate in toate sensurile si este bucuria relatiilor noi, in care toti sunt unul. Dar, chiar daca, din dragoste pentru Domnul, atunci cand este necesar, rupe orice fel de legaturi, Duhul recunoaste toate relatiile intemeiate de Dumnezeu, si le rupe (asa cum se intampla la moarte) doar la chemarea lui Hristos, care este deasupra tuturor acestor relatii. Si atat timp cat cineva este in asemenea relatii (nefiind chemat de Hristos sa le rupa), trebuie sa se poarte asa cum se cuvine; varsta inaintata si tineretea, barbatul si femeia, copilul si parintii, robul si stapanul, toate sunt privite in relatiile dintre unii si altii, cerand o purtare potrivita pozitiei fiecaruia.

“Invatatura sfanta” tine cont de aceste relatii felurite si, prin avertismente si indemnuri, sustine ceea ce se cuvine in aceasta viata. Aceasta este ceea ce ii spune aici lui Tit apostolul cu privire la barbatii si femeile in varsta, la femeile tinere (in relatiile cu sotii lor si cu copiii lor, ca si in toate aspectele vietii, ca trebuie sa fie supuse si modeste); cu privire la tineri, pentru ei Tit trebuia sa fie mereu un exemplu; cu privire la robi in relatie cu stapanii lor; si apoi cu privire la toti in relatie cu autoritatile si chiar cu toti oamenii. Dar, inainte de a vorbi despre acest ultim aspect, Pavel prezinta principiul de baza pentru purtarea sfintilor unii fata de altii in aceasta lume, pentru ca purtarea lor fata de autoritati si

fata de lume are un alt scop.

Purtarea crestinilor ca atare in Adunare are la baza si ca motivatie invataturile speciale ale crestinismului, invataturi si motivatii care sunt prezentate in versetele 11 – 15 din acest capitol, care vorbesc tocmai despre aceasta purtare.

Motivul special pentru umblarea lor se gaseste in cele doua versete care urmeaza, la inceputul capitolului 3.

Versetele 11 – 15 din capitolul 2 constituie un sumar remarcabil al crestinismului, nu un rezumat al invataturilor crestine, ci chiar al crestinismului, prezentat ca realitate practica pentru oameni. Harul s-a aratat nu limitandu-se la un popor anume, ci s-a aratat tuturor oamenilor, si s-a aratat nu cu promisiuni privind binecuvantari temporale, ci aducand mantuirea: harul vine de la Dumnezeu catre oameni si le aduce mantuirea; nu asteapta ca oamenii sa se arate drepti, ci le aduce mantuirea celor care au nevoie de ea. Ce adevar scump si simplu, care ni-L face cunoscut pe Dumnezeu! Acesta ne pune la locul nostru si face aceasta potrivit cu harul care a desfiintat orice obstacol pentru a se adresa omului de pe pamant, manifestand bunatatea suverana a lui Dumnezeu.

Aducand mantuirea, acest har ne invata perfect tot ce tine de umblarea noastra in aceasta lume, si da aceasta invatatura raportandu-se la noi, la ceilalti oameni si la Dumnezeu. Tagaduind orice neevlavie si orice pofta care isi gaseste satisfactia in lume, trebuie sa infranam vointa carnii in orice aspect si sa traim sobru; trebuie sa recunoastem drepturile celorlalti si sa avem o purtare justa, avand sentimentul ca Dumnezeu are drepturi asupra inimilor alor sai, si astfel sa ne exersam in evlavie.

Dar viitorul nostru este si luminat de har, care ne invata sa asteptam fericita speranta a aratarii gloriei marelui nostru Dumnezeu si Mantuitor, Isus Hristos.

Harul s-a aratat si ne invata cum sa umblam pe pamant si sa asteptam aparitia gloriei persoanei lui Isus Hristos insusi. Si speranta noastra este foarte bine intemeiata; Hristos ne este pe drept foarte scump; putem avea in inima incredere deplina cand ne gandim la aratarea Lui in glorie si avem cel mai puternic motiv pentru o viata consacrata gloriei Lui: el S-a dat pe Sine Insusi pentru noi ca sa ne rascumpere de orice nedreptate si sa curete pentru El un popor care sa-i apartina de drept, plin de zel pentru lucrari bune, potrivit cu voia si cu firea lui Hristos.

Pentru ca in aceasta consta crestinismul: harul a asigurat deplin toate, atat pentru trecut cat si pentru prezent si viitor; ne-a eliberat de aceasta lume si ne-a facut un popor pus deoparte pentru Hristos, potrivit cu iubirea in care El S-a dat pentru noi. Crestinismul este purificarea prin har care ne consacra pentru Hristos. Noi suntem ai Lui ca fiind posesiunea lui speciala in lume, suntem insufletiti de iubirea care este in El ca sa le facem bine altora si sa marturisim despre harul Lui. Acest pasaj este o marturie pretioasa despre ceea ce este crestinismul in realitatea lui practica, ca lucrare a harului lui Dumnezeu.

Cu privire la purtarea crestinilor fata de lume, harul face sa dispara violenta si spiritul de razvratire si de opozitie care face agitatie in inima celor care nu au credinta, spirit care isi are sursa in vointa omului de a-si sustine drepturile fata de altii.

Crestinul isi are mostenirea in alta parte decat in aceasta lume, asa ca pe pamant el este linistit si supus si gata sa faca bine. Chiar si atunci cand oamenii sunt nedrepti fata de el si violenti, el ii suporta pentru ca isi aminteste ca era un timp cand nici el nu era altfel. Este o lectie care ne este greu sa ne-o insusim, pentru ca violenta si nedreptatea ne tulbura inima, dar gandul ca nedreptatea pe care o suferim este pacat si ca si noi am fost inainte robi ai pacatului produce rabdare si evlavie. Numai harul ne face deosebiti, asa ca noi trebuie sa lucram fata de ceilalti potrivit cu acest har.

Apostolul face aici un scurt rezumat al caracteristicilor atat de triste ale oamenilor in carne, cum am fost si noi: pacatul, care este nebunie, neascultare si faptul ca eram inselati, robiti de pofte si plini de rautate si de invidie, uraciosi si urandu?ne unii pe altii. Asa este omul caracterizat de pacat. Dar s-a aratat bunatatea lui Dumnezeu (v. 4) si bunavointa Lui fata de oameni (o atat de scumpa si frumoasa caracteristica a lui Dumnezeu)[3]. Aceasta bunatate L-a facut sa imbrace caracterul de Mantuitor, nume care Ii este dat in special in aceste trei epistole, pentru ca in umblarea noastra noi sa purtam amprenta acestui caracter si ca duhul nostru sa fie patruns de el. Umblarea noasta in lume si purtarea noastra fata de ceilalti oameni depind de principiile relatiei noastre cu Dumnezeu. Ceea ce ne face deosebiti de ceilalti nu este ca noi meritam ceva, ca am fi cumva superiori prin ceea ce suntem in noi insine, pentru ca si noi am fost ca ei, ci este aceasta iubire si har al lui Dumnezeu cel plin de indurare. El a fost bun si plin de indurare fata de noi, iar cel care si-a insusit aceasta este indurator in relatiile lui cu ceilalti. Este adevarat ca aceasta indurare a lucrat curatindu-ne si innoindu-ne printr-un principiu si aducandu-ne intr-o sfera a vietii cu totul noua, facand sa nu mai putem umbla ca mai inainte, iar noi lucram fata de altii care sunt inca in mocirla acestei lumi asa cum Dumnezeu a lucrat fata de noi pentru a ne scoate de acolo si a ne face sa ne bucuram de cele pe care le dorim, potrivit cu principiul harului, avand dorinta ca si ceilalti sa se bucure asemenea noua.

Atunci cand s-a aratat aceasta bunatate a unui Dumnezeu mantuitor nu a fost ceva vag si nesigur: El ne-a mantuit nu prin faptele noastre drepte, ci potrivit cu mila Lui, si ne-a spalat si ne-a innoit. Aceste cuvinte exprima dublul caracter al lucrarii facute in noi: acestea sunt cele doua aspecte pe care le gasim in discutia Mantuitorului cu Nicodim (Ioan 3). Si aici se adauga ceea ce are loc in prezent ca urmare a lucrarii lui Hristos, si anume faptul ca Duhul Sfant este “turnat din belsug” peste noi pentru ca sa dea forta vietii celei noi, a carei sursa este. Omul este spalat si curatat de vechile lui obiceiuri, de vechile lui ganduri si dorinte, si aceasta in sens practic. Spalam ceea ce exista. Omul era in mod natural rau si murdar in viata lui launtrica si in manifestarile exterioare. Dumnezeu ne-a mantuit curatindu-ne; si nu putea face altfel: pentru ca sa putem fi in relatie cu el trebui curatie practica.

Aceasta curatire este facuta in mod temeinic: nu numai pentru partea de dinafara a vasului, ci este o curatire prin regenerare, altfel spus, fara-ndoiala, este transmisa o viata noua, care este sursa gandurilor noi si este in relatie cu creatia noua a lui Dumnezeu, viata care are capacitatea de a se bucura de prezenta lui Dumnezeu si de lumina fetei Sale. Aceasta viata noua este in sine o trecere din starea in care eram intr-o stare cu totul diferita – de la carne, prin moarte, la starea unui Hristos inviat.

Exista o putere care lucreaza in aceasta viata noua si care este prezenta la crestin. Nu este doar o schimbare subiectiva, cum spun unii; ci este un agent divin activ care transmite ceva nou, ceva pentru care El Insusi este sursa, si anume Duhul Sfant, Dumnezeu actionand in faptura (pentru ca intotdeauna Dumnezeu actioneaza prin Duhul asupra fapturii); si sub acest caracter al Duhului Sfant lucreaza El in aceasta innoire. Exista deci o noua sursa a gandurilor, care este in relatie cu Dumnezeu: nu numai o capacitate vitala, ci o energie care produce in noi ceea ce este nou.

S-a pus intrebarea cand are loc aceasta innoire prin Duhul Sfant? Oare este la inceput sau dupa regenerare[4] a de care vorbeste apostolul? Cred ca apostolul vorbeste despre caracterul lucrarii si adauga “turnat din belsug peste noi” (actiune ce caracterizeaza timpul prezent) pentru a ne arata ca mai exista si alt adevar, si anume ca Duhul Sfant, fiind “turnat peste noi”, isi continua lucrarea pentru a mentine, prin puterea Lui, relatia in care ne-a plasat pentru ca noi sa ne bucuram de ea. Omul a fost curatit pentru ca sa fie potrivit acestei noi ordini a lucrurilor, dar Duhul Sfant este sursa unei vieti cu totul noi, sursa tuturor gandurilor noi – nu numai a unei fiinte morale, ci cel care transmite tot ceea ce duce la dezvoltarea acestei fiinte noi. Nu este posibil sa separam natura obiectelor fata de care ea se dezvolta si care formeaza sfera de existenta care o caracterizeaza. Duhul Sfant este cel care da gandurile, cel care formeaza fiinta morala a omului cel nou: gandul si cel care gandeste nu pot fi despartite sub aspect moral cand inima se ocupa cu gandul. Duhul Sfant este sursa pentru toate in omul mantuit, si, in fond, tocmai pentru ca asa stau lucrurile omul este mantuit definitiv.

Duhul Sfant nu numai ca da o fire noua, ci da aceasta in relatie cu o ordine a lucrurilor cu totul noua (“o noua creatie”) si ne umple gandurile de lucrurile din acea creatie noua. Iata de ce, desi suntem plasati in aceasta creatie noua odata pentru totdeauna, lucrarea Duhului Sfant continua, pentru ca El ne transmite intotdeauna mai mult din lucrurile din aceasta lume noua in care ne-a introdus: el ia din lucrurile lui Hristos si ni le descopera, ne arata tot ce este Tatal pentru Hristos. Cred ca “innoirea Duhului Sfant” cuprinde toate acestea, din vreme ce apostolul spune ca Dumnezeu “a turnat din belsug peste noi”, astfel ca nu numai ca noi suntem nascuti din El, ci El lucreaza in noi, transmitandu-ne tot ce este al nostru in Hristos.

Duhul Sfant este “turnat din belsug peste noi” de Isus Hristos, Mantuitorul nostru, pentru ca, fiind indreptatiti prin harul acestui mantuitor, sa fim mostenitori ai sperantei vietii eterne. Cred ca antecedentul “pentru ca” este “spalarea regenerarii si innoirea Duhului Sfant”, si ca fraza “pe care l-a turnat din belsug peste noi prin Isus, Mantuitorul nostru” este o paranteza accesorie care trebuie sa ne arate ca noi ne bucuram deplin de aceste lucruri in puterea Duhului Sfant.

Astfel, El ne-a mantuit prin aceasta innoire pentru ca sa fim mostenitori potrivit sperantei vietii eterne. Nu este nimic exterior, nimic pamantesc, nimic palpabil. Si pentru ca noi sa avem acestea am fost indreptatiti prin harul lui Hristos[5]. Astfel, este o energie, o forta si speranta date prin darul imbelsugat al Duhului Sfant, iar noi am fost indreptatiti prin har pentru ca sa avem parte de acestea si mostenirea noastra este in bucuria nealterabila a vietii eterne. Dumnezeu ne-a mantuit nu prin fapte, nici folosindu-se[6] de ceea ce eram noi, ci prin indurarea Lui. Si atunci El lucreaza fata de noi potrivit cu bogatiile harului Sau, potrivit cu gandurile inimii Sale.

Apostolul doreste ca Tit sa se ocupe cu aceste lucruri – cu ceea ce ne pune, impreuna cu multumirile, in relatie cu Dumnezeu insusi si ne face sa simtim care este partea noastra in eternitate inaintea Lui. Aceasta are efect asupra constiintei noastre, ne umple de iubire si de fapte bune, facandu-ne sa respectam toate relatiile, la al caror centru este Insusi Dumnezeu. Noi suntem in relatie cu Dumnezeu potrivit cu drepturile Lui; suntem inaintea lui Dumnezeu, care, prin constiinta, face sa fie respectate toate relatiile pe care le-a stabilit El. Tit trebuia sa evite intrebarile nechibuzuite si disputele asupra legii, ca si tot ce putea distruge simplitatea relatiilor celor credinciosi cu Dumnezeu, potrivit cu revelatia Lui si cu voia Lui in Isus Hristos. Iudaismul gnostic s-a ridicat dintotdeauna impotriva simplitatii Evangheliei: legea si dreptatea omului au efecte distructive asupra, simplitatii si caracterului direct al relatiilor noastre cu Dumnezeu, prin introducerea de intermediari.

Atunci cand omul doreste sa-si impuna opinia personala si prin aceasta constituie partide in adunare, dupa ce i-a mustrat odata, de doua ori, acest fel de oameni trebuiau respinsi deoarece credinta unui astfel de om este rasturnata si el pacatuieste si se condamna singur, nefiind multumit de Adunarea lui Dumnezeu, nici de adevarul lui Dumnezeu, ci dorind sa aiba adevarul lui propriu. De ce este el crestin daca nu-i este indeajuns crestinismul pe care l-a dat Dumnezeu, asa cum l-a dat El? Constituind partide pentru opiniile lui, el se condamna singur. La sfarsitul epistolei de care ne-am ocupat gasim schitata o imagine a activitatii crestine produse de iubirea lui Dumnezeu si putem vedea grija pe care o are apostolul ca turma lui Dumnezeu sa se bucure de toate mijloacele pe care Dumnezeu le pune la dispozitia Adunarii. Pavel dorea ca Tit sa i se alature, dar cretanii aveau nevoie de ingrijirile lui Tit, asa ca apostolul a pus venirea lui Artema sau a lui Tihic (acesta din urma binecunoscut prin serviciile pe care i le-a adus apostolului) drept conditie pentru ca Tit sa paraseasca acel camp de lucru. Aici sunt mentionati si Zena, invatator al legii, si Apolo, care lucrase la Efes si la Corint, care erau amandoi dispusi sa vina in Creta pentru a se ocupa de lucrarea Domnului. Trebuie sa remarcam faptul ca aici sunt prezente cele doua tipuri de lucratori, si anume cei care aveau o relatie personala cu apostolul in calitate de tovarasi de lucru, care il insoteau si pe care ei ii trimitea pentru ca sa continue lucrarea pe care o incepuse el atunci cand el nu putea sa se ocupe de ea personal, si apoi cei care lucrau din indemnul lor personal, fara a fi trimisi de apostol. Activitatea acestora din urma nu atragea nici un pic de gelozie: Pavel nu ii neglija turmele care ii erau scumpe, ci se bucura ca oricine este sfant in credinta sa vina pentru a uda ceea ce sadise el. Apostolul l-a incurajat pe Tit sa dea marturie pentru acesti lucratori cu toata afectiunea si sa se ocupe ca sa capete ceea ce le era necesar pentru calatorie. Acest gand i-a sugerat indemnul care urmeaza, si anume ca ar fi bine pentru crestini sa se invete sa faca ceea ce este necesar pentru a veni in intampinarea nevoilor celorlalti asa cum se ocupa de propriile lor nevoi.

Apostolul incheie cu salutarile pe care le aduce intotdeauna iubirea crestina, dar, dupa cum am spus chiar de la inceputul acestei epistole, aici nu vedem o revarsare a inimii ca in ceea ce ii transmitea Pavel lui Timotei. Harul este la fel peste tot, dar exista afectiuni si relatii speciale in Adunarea lui Dumnezeu.

clickbible.org